DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*. De prijs voor den tweeden halven jaargang is *f* 8.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor dezen tweeden halven jaargang.

MAANDAG 20 OCTOBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen word betaald met de helft van het bedrag der advertentie

No. 61. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 15den October 1856, No. 83.

Civiel Departement.

BENOEMD:

In het Gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden,

Tot assistent-resident van de Noorder Districten, de secretaris voor de inlandsche zaken in dat gewest P. C. Wijnmalen.

Tot secretaris voor de inlandsche zaken, de civiele gezaghebber van Boeloecomba en Bonthain J. A. Bakkers.

Tot civiele gezaghebber van Boeloecomba en Bonthain, de civiele gezaghebber te Saleijer W. de Lanoij.

Tot civielen gezaghebber te Saleijer, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden G. A. van Kesteren.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot het uitreiken aan G. C. P. de Ruiter, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en verloskundige praktijk te Soerabaija.

Om de aan den particulieren geneesheer C. A. Thepass, uitgereikte acte van toelating tot de uitoefening der genees, heel en verloskundige praktijk te Toeban, over te schrijven voor Rembang, en door hem de civiele geneeskundige dienst in de residentie Rembang, uitgezonderd de afdeeling Toeban, te doen waarnemen.

VERBETERING:

In de Courant van den 4den dezer komt onder anderen voor:

BENOEMD:

Tot translateur voor de Engelsche en Maleische talen, J. B. In'tveld,—moet zijn T. B. In 't veld.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse D. M. Piller.

Op zijn verzoek, eervol, uit de betrekking van adjudant bij het garnizoens-bataillon in de Wester afdeeling van Borneo, de 1ste luitenant J. M. Westerbaen Schmidt.

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de 2de luitenant der infanterie P. J. Blok.

Uit Z. M militaire dienst, de officier van gezondheid der 2de klasse J. Bcomsma.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het garnizoens-bataillon in de Wester afdeeling van Borneo, de 2de luitenant W. F. K. van Hartevelt, van dat bataillon.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Amboina, de officier van gezondheid der 3de klasse C. L. Doleschall, thans te Batavia.

GOEDGEKEURD,

Dat door het Militaire Departement

ZIJN GEPLAATST:

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenant A. M. de Buck, onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling, de kapitein R. F. de Seijff, tijdelijk bij het wapen der genie overgeplaatst.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 2de bataillon, de tweede luitenant A. H. J. Berg, van het 5de bataillon.

Bij het 11de bataillon:

de eerste luitenant O. A. Koocken, van de garnizoenskompagnie in de Lampongs.

de tweede luitenant J L. van der Hart, van het 6de bataillon, en W. J. G. van Swieten, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het 13de bataillon:

de eerste luitenant L. Ullman, van het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling.

de tweede luitenants H. G. de Grijs, D. A. C. F. W. Verstege en H. C. V. A. Demmeni, van het 1ste bataillon.

Bij het 14de bataillon, de tweede luitenant J. H. van der Schalk, van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling, de eerste luitenant L. de Kroon, van het 14de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo:

de eerste luitenant M. C E. Reumpol, van het 13de bataillon.

de tweede luitenants D. K. H. van den Hurk, van het 14de bataillon, F. A. Schiebelhout, van het 12de bataillon, en W. Broek en J. F. de Ranitz, van het 14de bataillon.

Bij de garnizoens-kompagnie in de Lampongs, de eerste luitenant H. F. van Heumen, van het 7de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Palembang, de luitenant-kolonel W. Lammeree, van het 2de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de majoor C. Meijer, van het 4de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatras Westkust, de majoor W. Milar, die bij zijne benoeming nog niet was ingedeeld.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

De betaalmeester der tweede klasse F. E. K. Stoelman, van het wapen der genie, als magazijnmeester bij de buitengewone geniewerken en bij het algemeen geniemagazijn te Soerabaya.

Dat door den Chef over de Geneeskundige dienst,

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Patjitan, de officier van gezondheid der derde klasse P. Pluijgers, met die dienst te Serang belast.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Serang, de officier van gezondheid der derde klasse D. Lammerse, te Batavia beschikbaar.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **Woensdag** den **5den Nov.** aanstaande, des namiddags ten 3 ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar Europa met de overland-mail.

SOERABAYA, 17 *October* 1856.

De Resident, Namens denzelven, *De Sekretaris*, VAN COEVORDEN.

(*Voor het land*) De Resident van Soerabaya, brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op Zaturdag den 8 November aanstaande, te *Podjok* nabij de hoofdplaats *Grissee*, publiek zullen worden verkocht 4044 stuks, voor gouvernements dienst afgekeurde houtwerken, bestaande uit gekapte ribben, kromme idem, balken, zwalpen, dolken, enz.

SOERABAYA, 15 *October* 1856.

De Resident voornd. VREEDE BIK.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 21sten October.

Bij den pachter der pandjeshuizen I. Gioktjoan op de Passarbesaar.

Op Woensdag den 22sten October.

Voor de woning van den heer J. Reijnhardt en van wijlen den heer Reäel Bolten.

Op Donderdag den 23sten October.

Bij den pachter der pandjeshuizen I. Gioktjoan op de Passarbesaar.

Op Vrijdag den 24sten October.

Voor de woning van den heer Koelman te Pedjagallan.

EENE AARDIGHEID, DIE ERNSTIG AFLIEP.

(*Vervolg en slot.*)

Nauwelijks had hij drie en een half uur geslapen, of hij werd gewekt door een ernstig en eentoonig gedruisch, dat veel naar kerkmuzijk geleek.

Zijn bed was verplaatst en in het midden der kamer gezet; het was in eene graftombe veranderd, men had hem in eene doodkist gelegd, die door een groot zwart laken, met zilveren tranen bezaaid, was overdekt; aan het hoofdeinde, aan het voeteneinde en aan de beide zijden brandden waskaarsen, wier akelig schijnsel op alle voorwerpen, die in zijne kamer waren, trillende stralen wierp, door groene en blaauwe kleuren afgewisseld. Romdom die waskaarsen liepen een twaalftal zwart gekleedde monikken, die met gebogen hoofde en gevouwen handen: dit eerste vers uit den *De Profundis* zongen:

De profundis clamavi ad te Domine:
Domine, exaudi vocem meam.

Frédéric begon te lagchen.

— De grap is te ver gedreven, heeren, zeide hij, gij hoopt toch zeker niet, mij door zulke dingen schrik aan te jagen: het is een goed middel, om kinderen en oude vrouwen bang te maken.

Het gezang hernam;

Fiant aures tuæ intendentes, in voce deprecationis meæ.

— Die aardigheid vermaakt u; nu! ga maar voort, als gij nog meer lust hebt.

— *Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit?* hernam het koor.

— Vergeef mij, heeren, sprak nog eens Frédéric spottenderwijs, uwe comédie wordt eentoonig en, waarlijk, ik zoude er bij in slaap vallen, als gij mij het genoegen wildet doen, niet zoo hard te schreeuwen.

De monniken, altijd doof, hieven het vierde vers aan:

Quia apud te propitiatio est, et propter legem tuam sustinui te, Domine.

— Laat mij met vrede, hernam Frédéric met eene stem, die minder vast begon te worden; ik ben niet bang, maar uw psalmgezang is niet vrolijk, en.....

Het koor der monniken liet hem niet uitspreken, het begon, op dezelfde wijs, het vijfde vers:

Sustinuit anima mea in verbo ejus,
Speravit anima mea in Domino.

— Kieffer, zeide Frédéric, ik verklaar mij voor overwonnen. Hoe komt dat hier? Ik weet er niets van. Ik herken u, ik weet wie gij zijt. Ik weet zeer goed de reden uwer vereeniging, en toch, ik ben **Bang!** Ja, ik ben bang: het hooge woord is er uit! Och, zwijg toch! zwijg toch! ik smeek er u om; gij weet niet, gij kunt ook niet weten, wat ik ondervind, wat ik lijd. In God's naam zwijg!!

De monniken hernamen:

A custodiâ matutinâ usque ad noctem, speret Israël in Domino.

— Heeren, riep Frédéric met gesmoorde stem uit, ik heb het u gezegd, ik ben bang; ik heb dus mijne weddenschap verloren, en gij hebt geene redenen meer om deze droevige scherts voort te zetten. Legt die zwarte klee-

Soerabaija, den 20 October 1856.

Men weet dat er eene afzonderlijke lijn van stoompaketten is ingesteld tusschen Engeland en Australie, met den weg over Suez. Toen de paketschepen naar Indie en China bestemd, om de 2 maanden ook de mail voor Australie moesten medenemen, was de omvang der drie mails zoo groot dat men de gedrukten langs de Kaap de goe-Hoop naar Nieuw Holland moest zenden. Ook kon men passagiers uit Australie komende, niet verder dan tot Pointe de Galle (Ceijlon) den overtogt waarborgen. De nieuwe afzonderlijke lijn zal denzelfden weg volgen als de Indische mail, tusschen Europa en Ceijlon namelijk. De schepen zullen van 2200 ton en snelvarend zijn. Zij zullen Singapore niet meer aandoen, en alzoo ook niet meer Batavia, maar van Australie naar Ceijlon oversteken. De onderneming belooft goede uitkomsten; zij kan zich nu ook belasten met al hetgeen de schepen der Pen'. en Orient. Maatschappij niet medenemen.

— In den namiddag van den 10 den dezer, kwam ter reede alhier aan, het Engelsche koopvaardijschip *Nile*, kapitein Whanneld, via Batavia naar Singapore bestemd. Op dien bodem bevonden zich de heeren B. G. Coorengel, van verlof naar Nederland terugkeerend hoofd ambtenaar, F. L. Dankmeijer en W. Poolman en eene Javaansche bediende, die allen als passagiers aan boord van het Nederlandsche koopvaardijschip *Lucipara*, kapitein J Kloppenburg, op den 18den Junij het Nieuwe Diep verlaten hadden. De reis van de *Lucipara* was in den beginne niet onvoorspoedig; onder de Braziliaansche kust deed zich evenwel een lek op, dat van weinige beduidenis was en zich als het ware van zelve zamentrok. Op den 29sten Angustus echter openbaarde zich weder een lek aan weerszijde van den boeg, hetwelk zoodanig was, dat het groote bezorgdheid te weeg bragt, wel ke drie dagen later nog verergerde door een zwaren storm, eenige etmalen aanhoudende en het lek doende toenemen. zoodat de *Lucipara*, in weerwil van gestadig pompen en andere middelen om het indringend water te lozen, in het uur vier à vijf voet water maakte. Na in dien toestand gedurende acht dagen verkeerd te hebben, daagde het genoemde schip *Nile* op, waarop de passagiers besloten op dien bodem over te gaan. Zij konden zulks echter niet verrigten dan met achterlating van het grootste gedeelte hunner goederen, nauwelijks eene geringe daglijksche verschoooning kunnende medenemen, waardoor zij zich aan vele ontberingen hebben moeten onderwerpen, te meer nog daar de *Nile*, die overigens eene goede reis had, niet voor passagiers was ingerigt, zijnde zij niettemin zoo goed mogelijk op dien bodem verpleegd. De *Lucipara* zette op dat oogenblik koers naar de Tafelbaai, van waar dat schip wetelijk nog een goede honderd mijlen verwijderd was en wij hopen van harte spoedig omtrent dien bodem, aan welks behoud de kapitein bij het vertrek der passagiers nog niet wanhoopte, gerusttellende tijdingen te mogen vernemen.

AMERIKA.

— Het volgende berigt wordt uit San Francisco gemeld: Onze stad is den 14den Mei het tooneel geweest van een moord die eene buitengewone sensatie bij de bevolking heeft verwekt en een veel dieper indruk heeft achtergelaten, dan immer het geval was met een van die moorden, welke in die stad, waar de zucht naar goud uit den aard der zaak veel gepeupel heeft gelokt en waar de wetten nog zooveel te wenschen overlaten, sedert de eerste goudontdekkingen maar al te vaak gepleegd zijn.

De heer King, een burger die, wegens zijne voortreffelijke hoedanigheden van hoofd en hart, in hooge mate de achting van alle weldenkende burgers genoot, die reeds geruimen tijd te San Francisco gevestigd was, voordat iets bekend was van de goudontdekkingen in Californie, en uitgever van het blad *Evening Bulletin*, heeft in dat orgaan een zekeren Casey met dat gevoel van regt aan de kaak gesteld, hetwelk hem bij alles bezielde, zonder immer op persoonlijke beweegredenen te letten. Casey namelijk was reeds vroeger te New York wegens diefstal veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee jaren, welke straf hij dan ook aldaar in een der gevangenissen had ondergaan. Sedert naar San Francisco vertrokken, had hij zich, hoe dit weet men niet, eenig vertrouwen weten te verwerven, en werd hij benoemd tot inspecteur der verkiezingen in een der arrondissementen. In deze betrekking had hij zich aan allerlei omkoopingen schuldig gemaakt, zijnde het zelfs bij een aantal verkiezingen gebleken, dat zeer vele stembriefjes meer ingeleverd zijn dan er kiezers waren. Aan deze betrekking had hij het natuurlijk al verder te danken, dat hij over menige andere betrekking beschikken kon, en daarover beschikte hij dan ook op eene wijze, welke hem de meeste geldelijke voordeelen aanbood. Het was als het ware eene begeving van posten bij opbod, en om in zijne oogmerken te beter te slagen, was hij eigenaar geworden van het dagblad *The San Francisco Herald*, hetwelk hij geheel en al aan zijne belangen dienstbaar maakte. Zulk een staat van zaken kon niet lang geheim blijven, en allerminst kon zulk een man de geeselroede ontgaan van iemand als de heer King. Deze laatste, de bevolking van San Francisco den man willende leeren kennen, die met haar vertrouwen den spot dreef, somde dan ook in zijn blad *Evening Bulletin* eenige voorvallen uit het vroeger leven van Casey op, en onder anderen zijne veroordeeling te New-York tot twee jaren gevangenisstraf. Casey, hierover in woede ontstoken, wachtte den heer King den volgenden dag, op klaarlichten dag, op straat op en loste onverwachts een pistool op hem, ten gevolge waarvan hij doodelijk getroffen werd en eenige dagen later overleed.

Terstond na den moord nam Casey, beducht voor de wraak des volks, ijlings de vlugt in het raadhuis, om zich onder de bescherming te stellen der policie en van daar werd hij naar de gevangenis overgebragt.

Onmiddelijk na deze gebeurtenis heeft zich te San Francisco een veiligheids-committé gevormd, hetwelk bij het vertrek der mail reeds uit 4000 personen was zamengesteld, allen geachte burgers, uit alle standen der maatschappij, en waarvan de helft met wapenen voorzien is. Dit committé, in de eerste plaats bestemd om verdere gruwelen en ongeregeldheden te voorkomen, heeft een bestuur benoemd van 25 leden, om te raadplegen wat in de tegenwoordige omstandigheden, ter verbetering der allezins gebrekkige wetten en tot het ontslag van regters, die meer dan eens misdaden als de bovenvermelde straffeloos hebben gelaten, dient gedaan te worden. De oprigting van dit veiligheids-committé heeft ten minste reeds dit gunstige gevolg gehad, dat aan zijn bestuur de moordenaar Casey met nog een andere moordenaar is overgeleverd, waarna het de taak heeft op zich genomen, om de getuigen, zoowel voor als tegen deze twee misdadigers, te verhooren. Hiermede was het bij het vertrek der mail nog ijverig bezig. Het gevoelen was algemeen, dat beide ter dood zouden worden veroordeeld.

Een ander heilrijk gevolg, dat uit de oprigting van dat veiligheids committé ongetwijfeld zal voortspruiten, is dat al het gespuis van dieven, dobbelaars, enz., te San Francisco aanwezig, genoodzaakt zal worden Californie te verlaten.

Op den dag der begrafenis van het vermoorde ligchaam des heeren King, waren alle winkels te San Francisco en 's avonds de schouwburgen en andere plaatsen van openbare vermakelijkheden gesloten, Eene inschrijving is ten behoeve van zijne nagelatene weduwe en weezen opengesteld, welke aanvankelijk reeds zeer gewenschte resultaten heeft opgeleverd.

Ten slotte dient nog gezegd te worden, dat vele andere plaatsen van Californie hare innige deelneming in deze geheele aangelegenheid heeft aan den dag gelegd.

LOURENS COSTER 'S FEESTEN TE HAARLEM

(*Vervolg en slot.*)

Wie stemt, dat beeld aanschouwende, niet toe, dat de kunstenaar zich tot de hoogte van zijn onderwerp heeft weten te verheffen? Gij ziet den uitvinder der boekdrukkunst voor u, als in eene voorwaartsche beweging, om aan alle oorden der wereld verlichting en beschaving over te brengen. Met de opgeheven regterhand toont hij u de losse letter, het geheim zijner vinding; de gansche houding en het gelaat geven u den denker te kennen; de beukenstam achter hem herinnert u aan het snijden der letter, waarvan JUNIUS gewaagt, en het opperkleed wordt in de hoogte gehouden, opdat niets zijn gang moge belemmeren. Hoe gelukkig is de kunstenaar er in geslaagd zijne verhevene gedachten weêr te geven! Hetzij gij let op de evenredigheid der vormen, op de volmaakte uitvoering van gelaat en handen, of op de sierlijke plooijen van het kleed, dat ongedwongen nederhangt, gij zult steeds de getuigenis afleggen, dat ROYER door dit gewrocht van zijn genie eene nieuwe, ja misschien de schoonste lauwer heeft gevlochten in de krans van zijnen roem.

Dit meesterstuk, Mijne Heeren de Burgemeester en leden van den Gemeenteraad van Haarlem! wordt u door Vorst en volk aangeboden als een bewijs van de hooge waarde, die beiden hechten aan de kunst, door LOURENS JANSZOON COSTER in het leven geroepen. Gelukkig heeten zij de stad, waar de uitvinding der boekdrukkunst werd gedaan. De tegenwoordigheid van zoo vele duizenden in Holland 's bloemhof, bij de overgifte van dit nationaal gedenkteeken, drukt hierop het zegel. Gij ontvangt hen op eene wijze, welke getuigt van uwe hooge ingenomenheid met het voorwerp onzer vereering. De betuiging van aller erkentelijkheid zij u daarvoor toegebragt. Gelieft nu het beeld te aanvaarden en in uwe hoede te nemen. Dat het tot in het laatste nageslacht ten spoorslag strekke aan Haarlem 's ingezetenen, om alle krachten aan te wenden tot heil van het Vaderland en ten zegen der Menschheid!

Ik heb gezegd.

Nieuw gejuich begroette dit slot, en een krachtig mannengezang viel weder daarin.

Daarop had de aanvaarding van het beeld door het gemeentebestuur plaats.

Eene fanfare en finale door het muziek-corps der grenadiers besloot deze plegtigheid; een blij hoezee weergalmde uit duizende monden en allen, die dezen oogenblik mogten bijwonen, zullen daarvan voorzeker eene blijvende herinnering behouden: de plegtigheid was grootsch, indrukwekkend, wel gepast voor het verheven doel, dat bij de stichting van dit standbeeld beoogd werd.

Na den afloop van de plegtigheid der onthulling kwamen vele genoodigden op het Stadhuis bijeen, en werden aldaar van stadswege eenige ververschingen aan de Typographische vereenigingen aangeboden.

De bezoekers van elders, de talrijke menigte verstrooide zich nu langs verschillende wegen door de stad, om de fraaije versieringen daarvan op te nemen. Een ongedwongen vrolijke toon heerschte alom, zonder ruwe uitgelatenheid.

Na eenige uren toevens verzamelde men zich weder; het oogenblik begon te naderen waarop de feestelijke optogt van de Typographische vereenigingen zou plaats hebben, met eene in werking zijnde Drukpers. Men weet hoe ook 33 jaren geleden, bij het vierde eeuwfeest, zoodanige optogt heeft plaats gehad.

Ook nu zag men, onder gezang en blij gewoel, te midden van eenen talrijken stoet de drukpers door de hoofdstraten voeren van de stad, alwaar zij eenmaal voor het eerst, in kindschen staat, had gearbeid. Ook nu werd zij gebezigd tot het drukken, voor het oog van duizenden, tot het drukken van liederen ter eere van LOURENS COSTER, van Haarlem, van het Vaderland. Regmatige vreugde in het genot van die vrijheid, welke de drukkunst, als iedere kunst, mint; en welke hare lichtzijde is, gelijk het misbruik hare schaduwzijde. Vermogend werktuig ten goede en ten kwade; moogt gij immer in het vaderland, waar uwe wieg stond, in betamelijke vrijheid, en bij blij genot op edele wijze arbeiden!

De Typographische vereenigingen werden bij dezen feestelijken optogt voorafgegaan door het muziek-corps der dragonders, en het behoeft wel niet gezegd te worden, dat zij voorbij het standbeeld, zoo straks onthuld, henentrekkende, daarbij stil hielden en daaraan eene hulde toebragten; een koorgezang werd aangeheven en onder vrolijk gejubel werden bloemenslingers om het beeld geslagen.

Na dezen optogt begonnen de feestgenooten zich te verzamelen op de onderscheidene plaatsen, alwaar de vroeger vermelde gastmalen voor dezen dag waren aangerigt.

Ten 4½ ure ving het collation aan, dat der hoofd-commissie door het gemeentebestuur was aangeboden. Het werd vereerd met de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins Hendrik en o. a. bijgewoond door de Ministers van Binnenl. Zaken, van Financien en van Oorlog, de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, de burgerlijke en militaire overheden van de provincie en van den Staat en een groot aantal genoodigden, waaronder zich natuurlijk bevonden de leden der commissie tot oprigting van het standbeeld en der feestcommissie. Er werden verschillende feestdronken ingesteld en met hartelijkheid gedronken, o. a. op den Koning en het Vaderland, op Z. K. H. Prins Hendrik, het feest van den dag, den bloei der stad Haarlem, enz.

De Heeren Boekdrukkers en Boekverkoopers vereenigden zich aan een maaltijd in het Congres van Flora. De Heer BREDERODE heeft het voorzitterschap van de tafel waargenomen. Een 140tal Boekdrukkers en Boekhandelaren, Steendrukkers, Papierhandelaren, enz. namen aan dezen maaltijd deel, waaraan ook onderscheidene geachte letterkundigen gezeten waren. Ook hier werd menige toast gedronken en menig lied gezongen. De toasten op de Heeren SCHINKEL, DE VRIES, NOORDZIEK en op allen, die zich bijzonder onderscheiden hadden in de vereering van COSTER, verdienen bijzondere vermelding. De Heer PRUDENS VAN DUYSE, uit Gent, heeft daarbij hartelijke taal gevoerd. Onze geestige volksdichter VAN ZEGGELEN bleef niet achter. Onder de overige sprekers merkte men op den Heer Mr. JOH. ENSCHEDE, aan wiens ijver voor de boekdrukkunst bij deze gelegenheid regtmatige hulde werd gebragt,

De leden der Typographische vereenigingen kwamen aan een gezamenlijken disch bijeen in den Stads Doelen en ook daar klonken de glazen ter vereering van het feest van den dag en al hetgeen daartoe betrekking had. Ook hier werd het gezang aangeheven.

Inmiddels hadden er verschillende volksvermakelijkheden plaats, aangelegd door de vereeniging *door vermaak tot Nut*, een naam die bij uitstek hier op de gelegenheid toepasselijk was.

Zoowel in den Hout, als in de stad was op onderscheidene plaatsen zeer fraaije verlichting aangebragt; dit geschiedde op onderscheidene wijzen, maar vooral bleek het uit sterren, opschriften, als anderzins, dat de illuminatie ontstoken was bij gelegenheid van het feest van den dag, dat aan COSTER gewijd was. Verscheidene punten waren caleidoscopisch verlicht.

Het standbeeld, aan welks inwijding het feest was gewijd, werd prachtig met gas verlicht. Eene groote menschenmassa was op de been en een vrolijk gewoel vervulde de straten en bevond zich in den Hout tot laat in den nacht.

Het feest, aangevangen den 15 met de opening der Typografische Tentoonstelling, (waaraan wij een bepaald artikel wenschen te wijden) werd den 17 voortgezet met *a.* eene Matinée musicale, door de muzijk van de grenadiers en jagers, te Zomerzorg, onder directie van den kapelmeester F. DUNKLER; *b.* een orgel-concer

---

deren af, of ik stel u verantwoordelijk voor al het treurige, dat zou kunnen gebeuren. Ik ben bang, ik zeg het u voor de honderdste keer: ik ben bang, ik ben mij zelven geen meester. Och! mijn hoofd loopt om, ik zal op u schieten!

En meteen haalde hij eene zijner pistolen voor den dag, hij was gereed.

Het koor begon het zevende vers:

Quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud cum redemptio.

— Gij hebt het gewild, seide Frédéric, wiens verwilderde gelaatstrekken akelig waren, om te aanschouwen. Het bloed zij voor uwe rekening!

Hij schoot.

De monnik, op wien hij gemikt had, ging langzaam uit de rij der processie en plaatste zich vlak voor Frédéric. Hij sloeg zijne handen kruisgewijze op zijne borst en spoog eenen lauwen kogel uit. Gedurende dien tijd gingen de anderen, zacht voortloopende, met dezelfde stem zingende, aldus voort:

Et ipse redimet Israel ex omnibus inquitatibus ejus.

Frédéric, het ligchaam half overeind in zijn bed beefde als een koortsachtige; hij strekte zijne armen naar de monniken uit, zijne oogen waren rood van het bloed, zijne tanden stietten op elkander; zijne bewegingen waren stuiptrekkingen geworden. Hij nam zijn tweede pistool, mikte op den monnik, die toen onder zijn bereik voorbij ging, en schoot juist, toen het zwarte kleed van dezen zijn wapen aanraakte. Het schot ging af, maar deze monnik kwam, even als de eerste gedaan had, zijnen kogel op Frédéric 's bed terugwerpen.

Deze laatste slaakte eenen grooten kreet, daarop viel hij ruggelings in zijn bed ter neder.

Thans schoot men toe.

Hij was dood.

Het is niet noodig te zeggen, dat men de kogels van Frédéric, buiten zijn weten, uit zijne pistolen genomen had, en dat elke monnik er vooraf een in zijnen mond [illegible] Aldus was de ontknooping van dit treurig ongeval, dat een waarlijk moedig jongeling het leven kostte, en wij kunnen er bij voegen, ook aan eenen dichter van groote verwachting, die zijn vaderland tot sieraad zou verstrekt hebben; terwijl Louis Kieffer in de orde van Sint Bruno is getreden en thans in een klooster boet voor zijne misdaad van: ongepaste scherts.

door den Heer J. Bastiaans, in de Groote Kerk, en e. besloten door een prachtig vuurwerk van de Gebrs. van Leeuwen, op het veld buiten de Nieuwpoort.

Ten slotte kunnen wij nog vermelden, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft te benoemen tot kommandeur der orde van den Ned. Leeuw, den Heer Ds. A. de Vries, tot ridders der orde van den Ned. Leeuw, den Heer Mr. L. Metman en den Heer A. D. Schinkel, en tot ridder der orde van de Eikenkroon den Heer J. J. F. Noordziek, welke gedecoreerden zich zoo bijzonder in de uitvoering van het ontwerp tot oprigting van het standbeeld hebben gekweten of bijgedragen hebben, om de eer van Coster te handhaven.

INGEZONDEN STUKKEN.

NIEUWSBERIGTEN.

De bedienden van den Heer D. hadden dagelijks de gewoonte om sagueer te drinken en om daarvan goed dronken te worden deden zij er nog gestampte oude pinang in; aan werkzaamheden werd er echter niet gedacht. Zoodra de Heer D. om 12 ure gedineerd had, gingen de bedienden naar hun slaapvertrek en kwamen niet dan om 3 ure te voorschijn. Zoo gebeurde het op den 13 Oct, Jl. dat het der Heer D. begon te vervelen zijne fraaije meubels zoo verwaarloosd te zien en hij begon dan ook zijne dienstboden daar omtrent stiptelijk te vermanen en gelastte hun het meubelair schoon te houden. Een hunner, genaamd Jan, had daar veel tegen in te brengen. Ten half vier ure werd de toko gesloten en begaf de Heer D. zich naar zijn slaapvertrek, daar hoorde hij diezelfde bediende nog morren en schimpen op zijnen meester waarop de Heer D. hem toeriep: Jan zoo ge niet ophoudt met pruttelen dan zal ik beneden komen en het u afleeren; hierop zweeg hij.

De Heer D. begaf zich een weinig te rusten. Een half uur daarna was hij reeds sluimerende, toen hij iemand met haastige schreden zijne kamer hoorde naderen. Naauwelijks had hij zich omgekeerd, of de bediende, Jan, stond reeds op drie passen van zijn bed verwijderd. Hij had geen hoofddoek of baatje aan en zijne hand in zijnen buikgordel stekende zeide hij: hier ben ik, wat wilt gij nu van mij hebben? De Heer D. sprong het bed uit hem te gemoet, pakte hem bij de hand en ontwaarde dat hij eene kris bij zich had die hij wilde uittrekken, doch hierin werd hij belet, door dat de Heer D. een gedeelte van het gevest en de scheede der kris vasthield. Hoe of hij ook zijne andere bedienden om hulp riep geen een kwam er te voorschijn. Evenwel gelukte het hem na een kwartier uur geworsteld te hebben meester van de kris te worden door dat dezelve boog en de scheede brak; hierdoor kreeg hij ook eene wonde in de hand. De bediende zich ontwapend ziende vlugtte naar zijne kamer.

Niettengestaande de Heer D. vreesselijk bloedde achtervolgde hij hem. Beneden gekomen zijnde waren de overige dienstboden op het erf present. Een hunner werd gelast om de assistentie van de politie te gaan inroepen.

Nadat de boosdoener eenige oogenblikken in zijne kamer vertoeld had, wilde hij pogingen doen tot ontvlugten. Hij werd echter door den Heer D, met eenen bezem terug gedreven waarop de eerste hem toevoegde: Ge zult toch aan uwe wonde sterven wijl ik de kris eerst met ratjoon besmeerd heb.

Daar de eerst uitgezondene bediende niet spoedig terug kwam zoo werd er een twaede uitgezonden. Intusschen had een derde op last zijne meesters een defect en ongeladen pistool uit diens kamer gehaald. Voorgevende dat hetzelve geladen was, dreigde de heer D. de boosdoener te zullen doodschieten ingeval hij buiten durfde te komen ten einde hem de vlugt te beletten.

De uitgezondene bedienden kwamen niet terug en begaf men zich naar de zijdeur om een der voorbijgangers te verzoeken de assistentie van de wacht te gaan inroepen. In dien tusschen tijd kwamen de beide bedienden terug met het berigt dat geene der schouten noch eenige politie oppasser in hunne huizen of elders te vinden waren dan slechts een oppasser, die de wacht voor het politie kantoor had en die zijnen post niet durfde te verlaten. Hiermede in beraad staande trad drie man van de wacht binnen die de boosdoener weg bragten met de gebogene kris en gebrokene scheede.

Naauwelijks had de Heer D. zijne hand verbonden en zich gekleed om de bediende verder aan de politie over te geven of daar kwamen de drie mannen vau de wacht terug met kennisgave dat de plaatscommandant verboden had assistentie te verleenen waarop de de Heer D. hun verzocht om de bediende nog zoo lang vast te houden tot dat hij den commandant van de Hoofdwacht zoude verzocht hebben om die persoon zoo lang in verzekering te nemen tot er een politiedienaar zoude zijn gevonden, hetwelk werd toegestaan.

De Heer D. begaf zich ten spoedigste op weg naar de Hoofdwacht. Naauwelijks aan het einde der straat gekomen, kwam een zijner bedienden hem achterop, zeggende dat er een oppasser was gekomen. Aan dien man werd toen de bediende alsmede de kris en gebrokene scheede afgegeven, en voorts naar de politie opgebragt.

Na het bovenstaande voorval vraagt men of dese bediende Jan, gestraft zal kunnen worden. Men zegt neen, omdat er geene getuigen bij waren.

Komt dan een moodenaar om iemand van het leven te berooven tijdens er juist twee aannemelijke getuigen bij zijn.

Is er nog geen bewijs genoeg daar de bediende naar beneden vlugtte en de Heer D. hem bebloed nazat, de kris met de stukken van de scheede nog in de hand houdende in tegenwoordigheid der andere dienstboden. Zoo de Heer D. in diepen slaap ware geweest dan zoude er met hem hetzelfde kunnen gebeuren wat reeds met den Gouverneur v. d. Hart te Makasser gebeurd is.

Men zegt: Alles wat er in wordt gebragt is zeer goed, doch let op mijne woorden. De bediende Jan komt vrij, zoo als ik meermalen heb gedacht.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op Woensdag den 22sten dezer,

Zal na afloop der vendutie bij den Heer Reynhardt in de *Rosendoornlaan*, door de Weeskamer als administreerende den boedel van wijlen Reaal Bolten, verkooping worden gehouden in deszelfs sterfhuis in de *Pesapen*, van MEUBELAIRE GOEDEREN. (597)

LANDRAAD.

VENDUTIE.

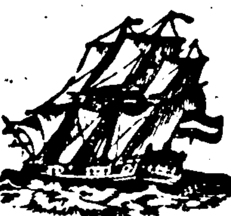
Op 29 *October* vendutie in de kampong *Pekalongan*, van het STEENEN HUIS en ERF van Mingoe, getaxeerd op *f* 5500.—

Op 30 *October* vendutie voor het politiekantoor van 156 stuks houtwerken.

C. L. DINSBACH.
(585) *Deurwaarder.*

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Nederlandsche schip *SAMUEL HENDRICUS*, kapt. van der Geer.

Het vertrek naar Rotterdam zal vermoedelijk plaats hebben in de eerste helft der volgende maand.

Voor informatien adressere men zich bij den gezagvoerder of bij

den Agent,
(586) S. H. WANDERS.

BEKENDMAKING.

Ten kantore van den ondergeteekende, liggen onafgehaald de ondervolgende goederen, welke tegen betaling der advertentie-kosten en het daarop te voldoen vracht-praauw- en koelieloon aan belanghebbenden zullen worden afgeleverd.

Een pak inhoudende: 2 KUSSENS en 1 VIOOL.
JDF. „ kist, inhoudende: 4 SCHILDERIJEN met VERGULDE LIJSTEN.
STC. „ „ inhoudende: 44 Ps. ZWART KATOEN.
M. Floris. Een KELDER, aangebragt per stoomschip *PADANG*, dd. 6 *Augustus* 1856, van Batavia.
BA. een kist, inhoudende: Een KINDERWAGENTJE } aangebragt per stoomschip *AMBON*, dd. 20 *December* 1856 uit de Moluccos.

Adres, bij
Soerabaya, W. CORES DE VRIES.
17 *October* 1856. (592)

BROODBAKKERIJ.

De ondergeteekende Chinees Oei Akio, Broodbakker alhier, verklaart dat hij zijne zaken even als vroeger voortzet en dat hij nimmer het beheer zijner Bakkerij heeft opgedragen aan den persoon van Sam. HEIJMAN, zoo als hij heeft goed gevonden in den *Oostpost* van 13e en 17 October ll, advertentie No. 577, bekend te stellen hetgeen geheel buiten weten en zonder authorisatie van hem ondergeteekende is geschied.

Soerabaya *den* 18*den* *October* 1856.

(589) OEI AKIO.

Kwee Kingtian, broeder van wijlen Kwee Kingtjee, neemt langs dezen weg de vrijheid zijnen hartelijken dank te betuigen, aan de heeren die de eer hebben gegeven tegenwoordig te zijn, bij de ter aarde bestelling van het stoffelijk overblijfsel van wijlen zijnen breeder voornoemd, *op den 17 dezer.*

Soerabaya,
18 *October* 1856. (594)

De ondergeteekenden brengen bij dezen ter kennis van belanghebbenden, dat zij in hunne toko niet anders verkoopen dan *à Contant* of op crediet tot aan het einde van de maand.

Soerabaya, LEDEBOER & CO.
13 *October* 1856. (579)

DIRECT UIT NEDERLAND ONTVANGEN PER

SAMUEL HENDRICUS.

Drie elegante moderne RIJTUIGEN, PORTWIJN en MADERA, op heele en halve flesschen.
ROODEN WIJN, BIER, COGNAC, PROVISIEN, enz. enz. enz. Bij
(598) S. H. WANDERS.

DE FREMERIJ, Betaalmeester 2de klasse, vertrekt naar *Nederland*, gemagtigde de Heer de Veij. (595)

TE KOOP

Een HUIS. Adres
(544) E. VAN DER HOFF, qq.

TE KOOP

Groote, goed geconserveerde vaten ZWEEDSCHE TEER à *f* 40.- bij partij à *f* 35.-
ID. KOOLTEER à *f* 25.— bij partij à *f* 20.—
HAANTJES BIER per doz. à *f* 6.— bij partij à *f* 5.—
Bij. (593) A. DUISHART

BLADKOPER.

Ter dikte van 0,005 tot 0,011 Nederl. el verkrijgbaar, Bij
(599) J. LLOIJD & Co.

Zwarte en Gekleurde HAAK-, KNOOP- en NAAIZIJDE.
Handleidingen tot brei- en veterbandwerken.
Onopgemaakte en opgemaakte Strooijen KINDER HOEDJES, tot bijzonder goedkoopen prijs.
Bij
(584) MARTENS & CO.

BIJ DE STURLER & CO,

VERKRIJGBAAR DE ONDERSTAANDE WIJNEN

Beste kwaliteit als:

St. JULIEN.
St. EMILION.
St. ESTÈPHE.
MARGAUX.
BOURGOGNE MOUSSEUX.
ID. CHAMBERTIN.
HERMITAGE BARON DE FAYOL.
ID. COTES DU RHONE.
PORT-à-PORT.
STEINBERGER CABINET.
RUDESHEIMER BERG.
MADERA.
CHAMPAGNE JUGLAR op heele en halve flesschen
CHAMPAGNE SILLERIJ MOUSSEUX.
ID. AY ID.
als ook:
HAANTJES BIER.
BEST-INDIA PALE-ALE.
COGNAC JOHN ALBERTI.
ENZ. ENZ. ENZ. (596)

VERKRIJGBAAR

BIJ DEN ONDERGETEEKENDE.

Kleine ijzeren SCHEEPSKOMBUIZEN.
LIEREN voor scheepsgebruik, als ook om goederen aan wal uit te hijsschen.
SCHIEMANS-MOLENS.
Blikken WATER POMPEN.
LANTAARNS met gekleurde glazen.
ANKERS en KETTINGEN in soorten.
ZEILDOEK.
Zwaar BLADKOPER.
VERFWAREN.
TEER en andere SCHEEPSBEHOEFTEN.
(575) G. R. CURTIS.

BIJ DE STURLER & CO.

PAS ONTVANGEN.

Een faktuur naar den laatsten smaak van:
MARINE PETTEN.
HEEREN ZIJDEN-FLUWEELEN PETTEN, var onderscheidene vormen en kleuren.
Elegante KINDER HOEDJES en KINDER MUTSJES, GRIEKSCHE MUTSEN, zeer rijk met goud geborduurd.

Voorts verkrijgbaar.

Versche PICNIC BISCUITS in blikken van 15 s, zeer geschikt voor de binnenlanden en zeereizigers.
(585)

ONTVANGEN PER OTTOLINA.

PUIKE ANCHOVISCH.

Bij (581) LEDEBOER & CO

ENGELSCHE BANKSCHROEVEN, bijzonde groot soort en RONDE SLIJPSTEENEN van 2 tot 12 dm. Eng. middelijn, overigens LIJNOLIE VERF van alle kleuren in blikken van 25 pon KOOLTEER. GLASRUITEN van 29 dm. En vierk. TUIGKETTING van 1/8 tot 4/8 dm. Bij
(580) J. LLOYD & CO.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Oct. 15	Nederlandsche	Samuel Hendrikus.	A. van den Geer.	Batavia.
„ —	Nederlandsche	Oost India Pakket.	W. Postma.	„
„ 16	Ned. Ind.	IJoesserin.	Sech Abdul Kadir bin Salim Baradja.	„
„ —	„ „	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„ 18	„ „	Masshoer.	Said Abdul Kadir bin Achm. Edroos.	Uit zee terug.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Oct. 15	Nederlandsche	Minister Pahud.	J. M. Pfeil.	Nederl. via Pasoeroean en Batavia.
„ —	Ned. Ind.	Digna.	Oedin.	Pasoeroean.
„ 16	„ „	Djeilanie.	Sech Mohamat bin Alie.	Palembang via Sumanap.
„ 17	„ „	Stoomschip Padang.	B. J. Schipper.	Batavia. „ Samarang.
„ 18	„ „	Nawan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Banka.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederl. Ind.	Masshoer.	Said Abdul Kadir bin Achmat Edroos	Batavia.	Gezagvoerder.
Nederlandsche	Maria Adolfina.	A. Blom.	Nederl. en Pasoeroean.	P. Kervel & Co.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Djeilanie*, Z. M. troepen.— Met het Nederl. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren C. Johan en W. Jorij.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust en Vesuvius; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Elmachlaar, Margaretha Simonetta, Willem I, Nehalennia, Louisa Wilhelmina, Burgemeester Hoffman en Albert Cézard; de stoomschepen Java, Soerabaya en Torch; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Suzanna en Elizabeth, Jacob, E. W. van Dam van Isselt, Kiem Tjang Thaij, Joan Melchior Kemper, Vier Gebroeders, Dennok Bientang Toedjoe, Henriette, Koninklijke Nederl. Yachtclub, Koning en Vaderland, Ottolina, Naim Balgijer, Maria Jacoba, Asultanie, Samuel Hendricus en IJoesserin; de brik Rachmanie; de schoeners Tom Tough, Tio Kiem Tiang Thai, Kiem Ingsoen, Resgil Gair en Maria; de kotters Eduard en Krabbe.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 16den tot en met den 20sten October 1856

AANVOER

Van Batavia per het Nederl. schip *Samuel Hendricus*, gezagv. van der Geer, agent Wanders.

3 kisten manufacturen, 10 vaatjes ijzerwerken, 5 mandjes wijn, 1 kist zijden stoffen, 4 vaten lampen en porcelein, Ruyl Cramer & Co; 5 kisten spiegels en schilderijen, 8 kisten rijtuigen, 11 dozijn hoeden, 1 kist boeken, 54 collies dranken, 14 kisten provisien, Wanders; 12 kisten besensap, 7 kisten spiegels en schilderijen, 11 kisten banket bakkerswerk, 2 kisten hoeden en petten, 8 kisten hemden en modewaren, 50 vaatjes spijkers, 1 kist, 2 wagentjes, 8 kisten papier, A. Bouman & Co; 4 kisten porcelein, 1 kist kleederen, van Delden; 1 kist speelgoed, W. Meijer; 2 kist, een vogel kooi, Bostracten.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Scheveningen*, gezagv. J. K. Annokkee.

1201 picols suiker en 851$^{90/100}$ picols noten door N. H. M.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, gezagv. B. J. Schipper.

6 balen ong. madapollams, 5 kisten slendangs, 1 kist visch en 2 kisten gedr. katoen, Fraser Eaton & Co; 4 kisten gedr. katoen, McMillan Marten & Co.

Naar Banka per de Ned. Ind. bark *Nawan Eljoesoor*, gezagv. Montuio.

6053$^{18/100}$ picols rijst, Schimmelpenninck & Co; 10 picols klapper olie, 200 picols katjang olie, Said Abdul Rachman bin Alie Segaf.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol f 18 à f 19.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang f 119 à f 125.—
Id. (WITTE) „ „ f 140 à f 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. f 800.—
ARAK per legger f 110.—
OLIE (KLAPPER) per picol f 81.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING f 9 à f 10.—
WISSELKOERS 103 à 104.—